

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji . . .	2,55 zł.
Z odnośnikiem i w agencjach . . .	2,65 „
Na poczeku, już z odnośnikiem . . .	2,80 „
Kwartalnie w ekspedycji . . .	7,65 „
Na poczeku już z odnośnikiem . . .	8,67 „

Strajki, inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu — części kwoty abonamentowej. —

OGŁOSZENIA:

od wiersza 6-cio łam. lub jego miejsca 15 gr. w dziale ogłoszeniowym, od wiersza mm. 3 łam. lub jego miejsca 40 gr. w dziale redakcyjnym. Z zagranicy 100% drożej.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9. przed poł.

Sroda. Obj. św. Agnieszki
Czwartek Franciszka Salezego

CHOJNICE, czwartek dnia 29. stycznia 1931 r.

Słoneczko wschód 7.23 zachód 16.14
Kieżyca wschód 10.54 zachód 2.3

Więści o krótkiej treści

Murzyn w rządzie francuskim.

Prezydent Rzpłitej przyjął we wtorek nowy gabinet francuski, który odbył po południu pierwsze posiedzenie. Sekretarzem stanu w urzędzie kolonialnym mianowany został pewien murzyn, pochodzący z kolonii francuskich Senegalii.

Zderzenie samochodu ciężarowego z tramwajem w Marsylii spowodowało śmierć 2 pasażerów i ciężkie rany u dwóch innych.

Lawina zasyłała 13 żołnierzy

włoskiego batalionu strzelców na pograniczu włosko - francuskim

Liczba bezrobotnych w Stanach Zjednoczonych wynosi według ostatnich obliczeń 5,700,000 w czym nie uwzględniono bezrobotnych robotników rolnych

Strejk studentów w Hiszpanii

rozszerzył się także na Granadę. Przyszło tam do demonstracji i starć z policją. Jednego policjanta ciężko zraniono, powybijano szyby w wielu gmachach publicznych

Sławny lotnik szwedzki Lundborg,

znany z tego, że uratował swego czasu Nobilego, spadł we wtorek podczas lotu z wysokości 45 metrów i odniósł tak ciężkie okaleczenia, że zmarł niebawem

Grypa w Atenach

W stolicy Grecji panuje grypa w takim stopniu, że zamknięto wszystkie szkoły, kina i teatry na 10 dni

O obrazie Mussoliniego

Ambasador włoski w Waszyngtonie złożył protest przeciwko przemówieniu pewnego generała, który nazwał w ostrem przemówieniu, skierowanym przeciw polityce Włoch Mussoliniego „wściekłym psem Europy“

Wizyta hr Bethlena w Wiedniu

Wiedeń — Bawiający tu węgierski prezydent ministrów hr Bethlen złożył oficjalne wizyty kanclerzowi dr Enderowi i wicekanclerzowi dr Scherberowi — W czasie wizyty został podpisany zawarty między Węgrami i Austrią traktat przyjaźni i concylijacyjno-arbitrażowy

Proces b. posła Smoły

W sądzie w Krańniku rozpatrywana była sprawa b. posła Smoły z Wyzwolenia — Pos Smoła został skazany na trzy miesiące więzienia a odsiedział cztery miesiące

Zgon artysty w czasie przedstawienia

Berlin — Baryton opery kolońskiej Fr Lindler śpiewając w niedzielę wieczorem w operze Turandot rolę króla Timura zastąpił w pierwszym akcie — Jak się później okazało był to atak serca. Artysta po ukończonym przedstawieniu zmarł

Majątek narodowy Stanów Zjednoczonych

Według ostatnich obliczeń majątek narodowy Stanów Zjednoczonych wynosi 321 miliardów dolarów; czyli zgórą 3000 dolarów na jednego mieszka.

Statystyka ofiar wypadków samochodowych

Nowy Jork — Rada bezpieczeństwa publicznego w sprawozdaniu swem za rok 1930 podaje że w okresie tym zginęło w wypadkach samochodowych w Stanach Zjednoczonych 32500 ludzi, czyli o 4 procent więcej aniżeli w roku poprzednim

Król Aleksander odwiedzi Chorwację

Król Aleksander jugosłowiański w niedzielę 25 bm udał się do Zagrzebia ażeby w stolicy Chorwacji zabawić kilka dni, celem zmanifestowania jeszcze silniejszego spojenia Chorwacji z Serbią i Słowacją

Akcja antysowiecka na Kaukazie

Gruzińskie biuro prasowe donosi o wzroście akcji antysowieckiej na północnym Kaukazie — W ostatnich czasach zabito 13 wybitnych działaczy sowieckich — W całym kraju sroży się epidemia tyfusu — W samym tylko Rostowie notują codziennie około 150 wypadków tej choroby

W Armacji 5 wybitnych komunistów, podejrzanych o sympatie dla nacjonalistów odwołano z zajmowanych stanowisk

Oświadczenie prezesa Rady Ministrów w sprawie Brześcia

Na poniedziałkowym posiedzeniu Sejmu, a roz poczętej we wtorek w nocy, podczas rozpatrywania wniosku Klubu Narodowego w sprawie Brześcia pp Kaleta, Grochowski, Gibas, Schlonski i Wyka w którym powiedział m in: że

„sprawę B. ześcia rozreklamowano jedynie dla celów polityczno - agitacyjnych, wyjaśnienia rzeczowe podał do wiadomości p min Sprawiedliwości w komisji prawniczej, wobec warcholskiej akcji przeciwpaiństwowej partji w kraju rząd zgodnie ze swą zapowiedzią — wyciągnął konsekwencję, oskarżenia nie pomogły, bezkarne tolerowanie rewolucyjne podburzania podrywa w opinji społeczeństwa wiarę w siły własnego państwa, obowiązkiem rządu było zahamować waszą robotę środkami, jakimi rząd rozporządza, a czy obóz Wielkiej Polski nie szykował się stale do zamachu stanu?

„Czynicie teraz wielki harmider o Brześć. Dla czego aresztowani wasi ludzie zostali osadzeni z pominięciem jakoby niektórych przepisów procedury ralnych w Brześciu? Dlatego, abyście nie mieli pokusy wysłania waszych bojówek na odbijanie więźniów

„Brześć był więzieniem ciężkim, lecz ci, którzy o Polskę walczyli nie przeciw niej, przechodzili przez więzienie znacznie cięższe. Tylko tamci nawet w obliczu śmierci nie przejawiali takiego strachu, jakiego więźniowie brzescy dali i moralne i fizyczne dowody. Tylko wówczas nikt nie podpisywał protestów

„Pragnę pod jednym względem opinię uspokoić. Zbadałem sprawę i stwierdzam że sadyzmu i znęcania się nie było, lecz i tam jak w każdym więzieniu, posłuch musiał być, w razie oporu wymuszany — siłą. Innych więźniów na świecie niema. Probujecie oczerniać oficerów, którzy chlubniejszą niż wy mają przeszłość. Regulaminu i przepisów oni nie przekroczyli

„Wreszcie pragnę dodać że wytoczone różnym posłom sprawy nie zostały umorzono i znajdują swe rozwiązanie w sądzie

W głosowaniu imiennem za wnioskiem komisji odrzucającym wniosek Klubu Narod padło głosów 232, przeciw 150

W obronie Polski

London — Weekend Review zamieszcza obszerny list do redakcji znakomitego historyka pi sarza i działacza katolickiego Belloca, który w stanowczy sposób bierze Polskę w obronę przed niesprawiedliwymi głosami prasy angielskiej w sprawie traktowania rusinów — Belloc stwierdza jednostronność tych sprawozdań, które pomijając szczegóły akcji sabotażowej, nie wyjaśniały przyczyn i konieczności akcji władz polskich — Belloc poleca się zarówno na dostarczone mu materiały oficjalne jak i na opisy i artykuły w Times jako

przekonywujące i podkreśla że nie oczekuje co prawda aby przekonały one tych wrogów Polski, którzy nie są powodowani racjami rozumowymi, lecz antagonizmami rasowymi. Twierdzą, że jednostronne oświetlenie sprawy przez najgorszych wrogów Polski z Berlina stanowi niezwykle drogę in formowania brytyjskiej opinji publicznej w kwestji, która jej bezpośrednio nie dotyczy i do której mieszanie się może poważnie odbić się na naszej przyszłości

Zawczasem mówić o zmniejszeniu pensji urzędnikom

Na posiedzeniu Sejmowej komisji budżetowej kierownik Ministerstwa Skarbu p Matuszewski oświadczył, że po poprzednim swem przemówieniu spodziewał się, że będą wysunięte przez posłów konkretne wnioski uchyczenia równowagi budżetowej i zaznaczył, że w obecnej sytuacji panowie posłowie przez swój pesymizm nie wyciągnęli konkretnych wniosków. Dalszy ciąg swego przemówienia poświęcił p minister polemice z przedmówcami i oświadczył, że jeżeli stawia się zarzuty rządowi, to odnosi się to także i do posłów którzy w roku ubiegłym prelinowali zbyt wysoko. Mówca stwierdza, że nie słyszał tu żadnego konkretnego projektu. Jeden tylko poseł Malinowski postawił rzecz konkretnie, mówiąc o skreśleniu 15 proc dodatku dla urzędników. Rząd jednak uważa to za ostateczność. Dziś jednak zawczasem jest o tem mówić. Pamiętać też należy, że byłoby to hasłem do ogólnego obniżenia płac, co wywołałoby daleko idące przesilenie

Co do płac ministerjalnych, śmiało można powiedzieć, że uposażenia ministrów polskich są tak niskie, iż nie oszczędzają im troski o najbliższe nawet wydatki. Dotyczy to w tej samej mierze i wyższych urzędników, to też z uznaniem podkreślić należy wysoki patriotyzm stanu urzędniczego

Senat gdański wskrzesza związek wojskowy Einwohnerwehr

Senat gdański powziął na ostatnim posiedzeniu decyzję wznowienia t zw Einwohnerwehry, która to organizacja decyzją poprzedniego lewicowego senatu została rozwiązana w roku 1928 — Einwohner wehr jest organizacją służącą rzekomo celom policyjnym w rzeczywistości jednak służy ona do wychowywania ludności cywilnej w du

chu wojskowym w duchu rewanzu — Składała się ona dawniej i ma się składać obecnie z około 700 wojskowo wycwiczonych ludzi działających pod dowództwem b oficerów Schupo względnie b oficerów niemieckich — Jest bardzo charakterystyczne iż w czasie kiedy Wolne Miasto pod względem finansowym stoi w przededniu bardzo poważnego wstrząsu i kiedy senat głosi iż pierwszym i naczelnym obowiązkiem jest oszczędność ten sam senat uważa za możliwe stwarzanie nowej organizacji militarnej, którą siłą rzeczy nałoży na skarb Wolnego Miasta bardzo poważne ciężary finansowe — Poza tem stworzenie takiej organizacji stoi również w sprzeczności z celami Wolnego Miasta i jego charakterem jako miasta handlowego

Redaktor Robotnika skazany na 6 miesięcy więzienia

Sąd okręgowy w Warszawie przystąpił do rozpatrzenia sprawy redaktora odpowiedzialnego czasopisma Robotnik Ostoj — Stefanowskiego, wytoczonej mu przez sędziego śledczego do spraw wyjątkowego znaczenia przy sądzie apelacyjnym w Warszawie p Jana Demanta o zniesławienie go w nr 345 Robotnika z dnia 11 listopada ub roku w artykule pod tyt Historia pana Demanta

W artykule tym zarzucał Robotnik p sędziemu Demantowi że w roku 1918 gdy przebywał w Kazaniu w Rosji był zastępcą komisarza sowieckiego — Po odczytaniu aktu oskarżenia pierwszy zeznawał sędzia Demant odpierając kategorycznie wszystkie zarzuty, skierowane przeciwko niemu w Robotniku

Prokurator domagał się kary 1 roku więzienia dla oskarżonego — O godzinie 21,15 ogłosił sąd wyrok skazujący redaktora odpowiedzialnego Robotnika Ostoję Stefanowskiego na 6 miesięcy więzienia, 520 zł grzywny oraz opłatę kosztów sądowych — Obrona zgłosiła apelację

Sprawa brzeska w Sejmie i w Senacie

Na posiedzeniu w poniedziałek Senat przystąpił do sprawozdania komisji prawnej o wniosku Klubu Narodowego w sprawie uwięzienia byłych posłów i postępowania wobec nich w twierdzy brzeskiej — Sprawozdawca sen Poczetowski (BBWR) podkreślił bezzasadność wywodów prawnych, zawartych w pierwszych trzech punktach wniosku Klubu Narodowego zaś co do punktu 4-go ten Senat nie może przeprowadzić dochodzeń dla ustalenia stanu faktycznego, proponuje więc Senatowi w imieniu komisji odrzucić wniosek Klubu Narodowego jako nieuzasadniony i niedopuszczalny — Sen Godlewski (Klub Narodowy) bronił stanowiska zajętego przez Klub we wniosku i występował przeciwko temu, aby osoby cywilne, pociągane do odpowiedzialności karnej przez władze cywilne umieszczano w więzieniu wojskowym — Mówiąc o postępowaniu z więźniami w Brześciu twierdzi że strony mają prawo wnoszenia zażalenia, ale nie mają obowiązku i mogą z prawa nie skorzystać, natomiast prokurator miał obowiązek wystąpić — W interesie Polski leży przeprowadzić śledztwo i ukarać winnych

Sen Seyda (Klub Narodowy) nawiązując do oświadczenia referenta, który stwierdza, że wniosek Klubu Narodowego przesądza winę i dlatego wkracza w kompetencje władz sądowych — podkreślił że Klubowi Narodowemu chodzi tylko o danie impulsu do wytoczenia sprawy, tymczasem we dług zdania senatora pewnym czynnikiem zależy na tem aby tego się nie trzymać

Na propozycję sen Będowskiego (BBWR) uchwalono wniosek o zamknięcie listy mówców po czym zabrał głos sen Roman (BBWR) zastrzegając się na wstępie przeciw pomawianiu BBWR o chowanie się za formułki prawnicze — Najprostszą drogę wskazuje zdaniem mówcy ustawa, ażeby poszkodowani zwrócili się do niezawisłych sądów Rzplitej — Jeżeli chodzi o drogę parlamentarną, istnieje wyzsza przez opozycję droga interpellacji — BBWR nie pójdzie drogą, którą podsunął sen Godlewski na komisji, ażeby usunąć mylną interpretację Konstytucji i uzurpować sobie tu prawo sądów Rzplitej — W dalszym ciągu swego przemówienia sen Roman polemizuje z przedmówcami i oświadcza że nie należy wciąż tylko mówić o traktowaniu więźniów, ale mówić o przyczynach, które do Brześcia dopuściły — Brześć jednak nie będzie hańbą naszej godności jako narodu, lecz owszem pozostanie żywym memento iż są granice, poza które nawet w walkach politycznych posuwać się nie można, gdyż poza tą granicą jest już zagrożony interes państwa — Dbałość o ten najwyższy interes powinna nas wszystkich połączyć Nie wolno krzywdzić państwa a tej krzywdy dopuszczają się przez wypadki i czyny które były przy czyną osadzenia niektórych panów w Brześciu i krzywdy państwa dopuszczamy się dziś, gdy organizujemy wielką akcję koło tej sprawy i stara my się akcję tę przenieść poza granice Rzplitej

Ostatni zabrał głos sprawozdawca sen Poczetowski, który podkreślił, że uwięzieni b posłowie oskarżeni zostali z artykułów poważnych że rząd zdawał sobie sprawę z wagi tego posunięcia — Z pewnością miał ważkie powody i dowody a obiektywne sądy dowody potwierdzą — Nastroje brzeskie są ogniwem w taktyce obozu przeciwrządowego i kopaniem przepaści między rządem a społeczeństwem — Znajdujemy się w tej sytuacji go-

spodarczej — kończy referent — że wszystkie trzy żywe czynniki powinny manifestować nie macaniem ładu lecz wola pokoju rzeczywistego

Na wniosek sen Głabińskiego odbyło się głosowanie imienne — Głosowało 99 senatorów — Za wnioskiem komisji to jest przeciw wnioskowi Klubu Narodowego oświadczyło się 68 senatorów, przeciw — 29, 2 kartki oddano białe — Na tem obrady zakończono — Następne posiedzenie marszałek wyznaczył na 3 lutego br na godz 4 po południu

Wizyta ambasadora St Zjednoczonych A P w Poznaniu

Poznań — Dnia 26 bm wieczorem odbył się w ratuszu obiad na cześć bawiącego tu ambasadora Stanów Zjedn Willis i jego małżonki — W obiedzie wzięli udział prócz państwa Willis w otoczeniu sekretarza Ehrlicha i Stamirowskiego oraz atache wojskowego Jaegera przedstawiciele władz cywilnych z wojewodą Raczyńskim i dowódcą O K gen Dzierżanowskim na czele Ponadto wziął udział w obiedzie J E ks Biskup Dymek, liczne grono przedstawicieli przemysłu i handlu konsulowie, przebywający w Poznaniu itd

Odkrycie bogatych złóż platyny

Z St Jago de Chili donoszą o odkryciu na wyspie Chili niezmiernie bogatych złóż platyny — Z tony rudy otrzymuje się podobno 12 do 14 gr platyny — Jeżeli wiadomość ta jest ścisła, złoża te były by najbogatsze na świecie

CHOJNICE I POWIAT

Chojnice, dnia 27. stycznia 1931 r.

Podziękowanie

Dla Magistrackiej kuchni ludowej złożyli: kupiec p A Ludwig 1 ctn grochu, 10 ft kawy, 25 ft kaszy owsianej, 25 ft ryżu, p Kazimierz Tarkowski 15 zł. Ofiarodawcom składam niniejszem serdeczne podziękowanie

(—) Dr Sobierajczyk, burmistrz

Z Rady Miejskiej Uchwalenie nowego budżetu

Wtorkowe posiedzenie Rady Miejskiej zajął przewodniczący p Kopicki poczem nastąpiło wprowadzenie nowego członka rady p Tuszyńskiego Ze sprawozdania przewodniczącego wynika że Rada Miejska odbyła roku ubiegłego 14 posiedzeń w tem jedno posiedzenie w celu uczczenia dziesięciolecia samorządu polskiego w Chojnicach Komisja przygotowawcza odbyła 15 posiedzeń, w tem jedno uroczyste 3 maja Frekwencja członków na posiedzeniach była maksymalna 30 radnych, minimalna 18 radnych W ciągu roku rada załatwiła 140 spraw; członków ustąpiło czterech. Na uroczystym posiedzeniu Rady z dnia 1 lutego 30 r nadano p Hubertowi tytuł senjora miasta

Następnie przystąpiono do wyborów przewodniczącego, zastępcy przewodniczącego i sekretarza Przewodniczącym wybrano p Kopickiego — 22 głosami, zastępcą przewodniczącego Grochowski. Sekretarzem wybrany został p Oszałdowski. Komisję przygotowawczą w skład której wchodzi: pp Kaleta, Grochowski, Gibas, Leklowski i Wyka wybrało przez aklamację. Komisję rewizyjną w skład której wchodzi pp Schlonski, Rhode i Filipiak wybrano powtórnie W miejsce śp Łyczynka do rady szkoły dokształcającej wybrano p Kwasięrocha Ponieważ pan wiceburmistrz Hubert zlo-

Litwa i Watykan — Konfiskaty listów pasterskich

Litewski zarząd poczt wydał tajne polecenie Nr 8481, mocą którego wszystkie urzędy pocztowe mają konfiskować i oddawać policji kryminalnej wspólny list pasterski biskupów litewskich, zawierający protest przeciwko zerwaniu konkordatu przez rząd — Jednocześnie konfiskowany ma być list biskupów do duchowieństwa, że sprzecznym to jest z konstytucją i konkordatem

Innym tajnem, telegraficznym poleceniem Nr 159 zarządzone otwieranie i kofiskowanie wszelkiej korespondencji Akcji katolickiej i katolickich związków młodzieży — Temi środkami rząd litewski pragnie zapobiec informowaniu ludności o prześladowaniu Kościoła — Sfery katolickie ze swej strony zorganizowały własną pocztę, oczywiście z wielką energią prześladowaną przez rząd — Ponadto powołano do życia specjalny wydział wykończący do oficjalnego występowania przeciw wszelkim aktom łamania przepisów konkordatu. Ogłoszono wreszcie bojkot prasy rządowej i rządowej

O zniesienie poligamji

Na odbytym w Madras kongresie kobiet hinduskich, któremu przewodniczyła maharani Travancore, uchwalono między innymi żądanie zniesienia poligamji i równouprawnienia pod względem moralno — prawnym obu płci — Jest to wyraźny wpływ propagandy chrześcijańskiej w Indjach

żył swój urząd z powodu choroby, wybrano na to stanowisko p radcę Ulandowskiego

Z powodu upływu kadencji p radcy Wagnera przystąpiono do wyborów, p Wagnera jednogłośnie wybrano ponow. na przeciąg 6 lat Po przyjęciu do wiadomości wniosków magistrackich przystąpiono do preliminarza budżetowego Na rok 1931-32 uchwalono budżet w wysokości 765,591 zł w dochodach i rozchodach, a w przedsięwzięciach komunalnych 834,592 zł w dochodach i rozchodach W budżecie między innymi wstawiono 100,000 zł na budowę hali gimnastycznej, o ile miasto otrzyma na przystępnych warunkach pożyczkę, gdyż hala tak dla szkół, jak i dla wych fizycznego jest nieodzownie potrzebna Po uchwaleniu i zatwierdzeniu budżetu pp przewodniczący i burmistrz podjęli kowali Radzie za zgodności poglądów na posiedzeniu i komisji przygotowawczej która przygotowała należycie budżet i który przyjęto bez scysyj. poczem pan przewodniczący o godz 24 zamknął posiedzenie

Jednorazowy zasiłek dla pobierających renty inwalidzkie z ubezpieczenia

Rada Ubezpieczalni krajowej w Poznaniu uchwaliła za zgodą ministerstwa pracy i opieki społecznej w dniu 19 grudnia 1930 wypłacić pobierającym rentę z ubezpieczenia inwalidowego z Ubezpieczalni krajowej, którzy mają prawo do renty bieżącej za miesiąc luty 1931 r. jednorazowy zasiłek w wysokości jednomiesięcznej renty. Zasiłek ten wypłacać będą za osobnym kwitem urzędy pocztowe w dniu 1 lutego rb. W tym celu winni uprawnieni przedłożyć w dniu 1 lutego rb urzędnikowi pocztowemu dwa kwity i to jeden na rentę bieżącą za luty rb, a drugi w tej samej wysokości na jednorazowy zasiłek

Z prehistorji powiatu chojnickiego

I.

Sposób zaludnienia Pomorza we wczesnym średniowieczu (600 — 1200 p. C.) charakteryzuje ks Łęga w swym obszernym dziele: Kultura Pomorza w wczesnym średniowieczu, X II str 381 i nast. — mniej więcej tak:

Stanowisko archeologiczne wczesno - średniowieczne na Pomorzu tworzą po części znaczne skupienia, odgraniczone wyraźnie od innych kompleksów — Przyczyny tego zjawiska są geograficzne jak urodzajna gleba, lub handlowo - kupieckie, jak ujście Odry i Wisły. Te czynniki geograficzne i kulturalne stały się łącznie z pierwiastkami kulturalnymi przyczyną, że na Pomorzu wylądować można z całego kompleksu stanowisk archeologicznych kilka grup kulturalnych, które po części pokrywają się z pewnymi grupami etnicznymi, czyli szczepami i plemionami, a po części są odmianami tego samego składu etnicznego. Na tej podstawie odróżnia ks Łęga na terytorjum Pomorza następujące grupy etniczne we wczesnym średniowieczu (600 — 1200)

1) Grupa szczecińska, 2) grupa wołyńsko - kamieńska, 3) kołobrzesko - białogrodzka, 4) nowogrodzko - przyrzeska, 5) szczecińsko - chojnicka, 6) złotowska, 7) kaszubsko - gdańska

W grupie szczecińsko-chojnickiej rozróżnia Ł grupę a) szczecińską w powiatach szczecińskim (Neustettin) i bobolickim (Bublisz) w niemieckiej Pomieranji i b) chojnicko-człuchowską Ta ostatnia, która nas tutaj interesuje, reprezentowana jest przez wielką ilość grobów i zajmuje obszar nad górną Brdą w powiatach chojnickim i człuchowskim Okolica Szczytna (pow człuchowski) już w okresie F (700 — 900 p. Chr.) wykazuje znaczne zaludnienie, obszar raciański prezentuje się w tym czasie jeszcze jako puszczą niezaludnioną z wysuniętym grodem w Kęsowie Puszczą są Zaborzy tj północna część powiatu chojnickiego i całe Bory Tucholskie

Na terytorjum tej grupy chojnicko - człuchowskiej znaleziono grób kupca kijowskiego (przy-puszczalnie) w Człuchowie We fazie H (900—1200 p. Chr.) tworzy grupa ta już jeden ceglany kompleks z grupą szczecińską W okresie E(400—700) nie znaleziono dotychczas żadnych zabytków archeologicznych o istnieniu tej grupy wogóle O ile stwierdzenie to jest ścisłe, należy przyjąć, że w tym okresie po wędrowce ludów (400—700) na terytorjum powiatu chojnickiego i człuchowskiego osad ludzkich nie było, czyli że obszar ten stanowił puszczę, podobnie jak Bory Tucholskie Ks Ł. przypuszcza, że zaludnienie nastąpiło z grupy nowogardzkiej, na zachód stąd położonej, chociaż nie jest wykluczone, że nowogardzianie zaludnili tylko puszczę naokół Szczecinka, zaś bory chojnickie mogły otrzymać osadników od południa, skoro jeszcze we fazie F (700—900) jest jeszcze pas niezaludniony między obszarem szczecińskim, a człuchowsko - chojnickim We fazie H (900—1200) sięga grupa chojnicko - człuchowska na wschód do Wysokiej, Raciaża i Kęsowa, na północ do Pietrzykówka (Peterkau w powiecie człuchowskim) i Ciecholewy Na południu tworzą granicę grodziska Lipia góra, Laski, Wilcze i Altenwalde Grupa chojnicko - człuchowska zbudowała sobie cały szereg grodów, a mianowicie:

1) Wysoka, grodzisko na wyspie w jeziorze

Przyżara Grodzisko to uważane jest za gród Raciaż, gdzie znajdowała się później już w czasach historycznych (za Mestwina II) siedziba kasztelanji zaborskiej

2) Kęsowo, grodzisko nizinne, owalne wśród łąk na północ od Kęsowa przy małej osadzie Sady

3) Gostyczyn, grodzisko wyżynne, półkoliste na południe od wsi

4) Ostrowite, grodzisko, dziś już niewidoczne znajdowało się na ostrowiu w samej wsi

5) Zamarte, grodzisko wyżynne, dobrze zachowane, w lesie przy zosie do Sępólna

6) Charzykowy, dwa grodziska wyżynne nad zachodnim brzegiem jeziora, I na półwyspie jeziora, we formie nieregularnej trójkąta, 150 kroków objętości od ładu oddzielone fasa, II na pagórku w lesie 27 m wysokim, koliste, objętość 130 kroków

7) Jarcewo, dziś już niewidoczne, być może, że znajdowało się na miejscu dzisiejszego dworu

8) Ciecholewy, grodzisko wyżynne, czworoboczne, na stromym 20 m wysokim brzegu Brdy

9) Lędy na północ od Leśna, grodzisko wyżynne, owalne 100 m długie na pagórku, zwanym „Czarna Góra“ 1,5 km od wsi i 1 km od jeziora Od strony wschodniej kopułowate podwyższenie 20 m wysokie Naokoło fosa ca 11 m szeroka

Prócz powyższych grodów należały do grupy chojnicko - człuchowskiej następujące grodziska w powiecie człuchowskim:

Marienfelde, Człuchowo, Lipiagóra, Krępsk, Polemia, Sępólno (Sampobl), Przechlewy, Szczytno, Ferztnowo, Pieniążnica, Kaliska, Pietrzykowo, Pawłówko (Pagelkau) i Lipienice (obecnie w powiecie chojnickim)

Rozprawa o szpiegostwo

Przed Wydziałem Karnym Sądu Okręgowego w Chojnicach stał Matyka z Kościerzyny, oskarżony o szpiegostwo na rzecz wywiadu niemieckiego. Rozprawa odbywała się przy drzwiach zamkniętych. Na rozprawę wezwano 18 świadków, jako rzeczoznawca zaś występował kapitan Czech Sąd po godzinnej naradzie wydał wyrok, uznając Matykę winnym zbrodni zdrady tajemnic wojskowych na szkodę państwa polskiego i skazał go na cztery lata ciężkiego więzienia, ponoszenie kosztów sądowych w kwocie 160 zł oraz dozór policyjny nad oskarżonym.

Zalał sobie robaka z radości po wygranym procesie

Pewien obywatel ziemski przyjechał dnia wczorajszego do grodu chojnickiego na rozprawę sądową, która skończyła się jego wygraną. Z radości więc kropnąwszy sobie „za duszę Macieja“ mając konia i sanie począł urządzać sobie po mieście przejażdżki. Z rynku skierował się w szalonym pedzie na ulicę Gdańską i w padłszy na chodnik, byłby roztrzaskał okno wystawne p. Sękowskiego lecz pewien mężczyzna, widząc grożące niebezpieczeństwo, w ostatniej chwili doskoczył do konia powstrzymując go. Stąd z powrotem jadąc na rynek, zderzył się sanie z autobusem. Koń porzywał uprzęż i potamał w szalonej jeździe części sani. Wreszcie obywatel, schodząc ze sanie a będąc porządnie zamoczony, zwałił się na ziemię i tu w rozmokłym śniegu przeleżał dłuższy czas. Przybyły posterunkowy zaopiekował się nim i odprowadził na posterunek Oto skutki pijaństwa!

Walne zebranie Kółka Rolniczego

Roczne walne zebranie miejscowego Kółka Rolniczego, które odbyło się w niedzielę 24 bm, zagał p. prezes Pruszek. Marszałkiem walnego zebrania obrano p. Woźniackiego. P. prezes w sprawozdaniu zaznaczył, jak ciężki szczególnie dla rolników był rok ubiegły. Ze sprawozdania sekretarza wynika, że Kółko Rolnicze miało w roku ubiegłym 9 zebrań miesięcznych, zwiędziło wzorowo prowadzone gospodarstwa i urządziło wycieczkę do Gdyni. Członków liczy towarzystwo 70, obecnych 50. Stan kasy Kółka za rok 1930 jest następujący: dochód 180,95 zł rozchód 160,50. Po zdaniu sprawozdania przez zarząd marszałek podziękował zarządowi imieniem walnego zebrania za pracę nad polepszeniem doli rolników i ustępującemu zarządowi udzielił jednogłośnie absolutorjum, po czym przystąpiono do wyboru nowego zarządu w następującym składzie: Pp. Pruszek prezes, Woźniacki wiceprezes, Lubecki sekretarz, Huzarek skarbnik. W wolnych głosach debatowano nad kryzysem rolniczym. Dużo wyjaśnień udzielił p. prezes. Ponadto p. Wiśniewski zapytuje p. prezesa o wodniczącego, dlaczego w Chojnicach mleko kosztuje 24 gr, a w innych miastach 30 gr powodem zaś tego jest konkurencja w osobie p. Wyrcha. W dalszym ciągu zabrał głos p. Narloch, mówiąc o zbyt ciężkim obciążeniu podatkami rolników.

Kursy dla rolników urządzone przez Pomorską Izbę Rolniczą

W pierwszej połowie stycznia br. Pomorska Izba Rolnicza urządziła w 8 miejscowościach powiatów Chełmińskiego, Wąbrzeskiego, Grudziądzkiego, Lubawskiego i Świeckiego kursy dla rolników. Tematem wykładów było p. i. organizacja i reorganizacja gospodarstw, płodozmiany, racjonalne przechowywanie i użytkowanie obornika, zielone nawozy, uprawa roślin motylkowych. Kursy te cieszyły się dużą frekwencją. Ogółem brało udział w tych kursach 530 osób, przeciętnie zatem blisko 70 rolników. Wykładowcami byli urzędnicy Pomorskiej Izby Rolniczej. Silne zainteresowanie, jakie kursy te wzbudziły wśród ogółu rolników, wskazuje na to iż podjęta przez Izbę Rolniczą inicjatywa uświadamiania rolników o możliwościach odpowiedniego przystosowania gospodarstwa rolnego do obecnych wyjątkowo trudnych warunków gospodarczych znajduje odpowiedni odzew i uznanie.

Walne zebranie Towarzystwa Ludowego

odbyte w czwartek zagał p. prezes p. Redlarski. Przez powstanie z miejsc uczczono pamięć członkini śp. Joanny Jeleniewskiej. Po odcytniu porządku obrad i protokołu z ostatniego zebrania miesięcznego nastąpiło przyjęcie nowych członków i członkiń w liczbie 18. Następnie p. Szmelter odczytał sprawozdanie z zabawy zimowej, z której dochód wynosił 363,50 zł rozchód 331,85 zł. Następnie wybrano jednogłośnie marszałkiem walnego zebrania p. Szmeltera, który w imieniu walnego zebrania podziękował ustępującemu zarządowi za gorliwą i zbożną pracę dla towarzystwa; które już za czasów zaborczych było podporą wiary i polskości. Po przeczytaniu protokołu z zeszłorocznego walnego zebrania przewodniczący powołał na sekretarza p. Janikowskiego i ławników pp. Wiśniewskiego i Nowaka. Następuje sprawozdanie zarządu za rok ubiegły. W roku sprawozdawczym 1930-31 odbyło się 1 zebranie walne, 9 zebrań miesięcznych, 7 zebrań zarządu. Na zebraniach wygłoszono cztery referaty pp. Szmelter i Grochowski. Towarzystwo przystąpiło cztery razy do wspólnej komunji św. Sztandar towarzystwa brał udział we wszystkich uroczystościach kościelnych i narodowych. Zabaw urządzono dwie latową i zimową i jeden wieczorek

familijny w ściśle zamkniętym kółku. Poza to towarzystwo urządziło wycieczkę autobusami do Wiela. W roku sprawozdawczym ubyło towarzystwu 4 przez śmierć członków i to śp. Stander, Jeleniewska, Tylicki i Pierzyński. Przeciętna frekwencja członków na zebraniach 80, towarzystwo liczy 200 członków. Ze sprawozdania skarbnika wynika następujący stan kasy: dochód 1498,65 zł, rozchód 937,15 zł. Widać z tego, że pomimo zaległości niektórych członków ze składkami towarzystwo Ludowe pod względem finansowym nie jest słabe. Ustępującemu zarządowi udzielono jednogłośnie absolutorjum i przystąpiono do wyboru nowego; w skład którego weszli: prezes p. Redlarski, wiceprezes p. Majdański, sekretarz p. Szmelter, zastępca p. Homa, skarbnik p. Januszewski, podskarbnik p. Kubiński. Ławnicy: pp. Lemańczyk, Frycz, Mueller, Nowak, Standerowa i Ossowska. Choraży: p. Wiśniewski, podchorąży: pp. Nowak i Kubiński, zastępcy pp. Duda, Kulas i Narloch. W skład komisji rewizyjnej weszli: pp. Langowski, Jur i Kowalski. W wolnych głosach postawiono wniosek o urządzenie wieczorka familijnego, który to wniosek przez aklamację przyjęto. Wieczorek ten uchwalono urządzić w sobotę 7 lutego 31 r w ściśle zamkniętym kółku.

Sąd Apelacyjny uwolnił

Józefa Patelę, lat 20, i Franciszka Wróblewskiego którzy skazani zostali swego czasu pierwszy na 3, a drugi na 4 lata ciężkiego więzienia za napad morderczy na Jana Ringwelskiego z Borowego Mły na wzgl. namowę do tej zbrodni Sąd Apelacyjny oparł się na orzeczeniu lekarzy, którzy uznali Patelę za umysłowo niedorozwiniętego. Co do Wróblewskiego, to sąd nie mógł się oprzeć na obciążających zeznaniach człowieka niepoczytalnego.

Powiat

Przysposobienie Wojskowe w Gutówcu

urządza w dniu 2 lutego przedstawienie amatorskie. Wystawi się sztukę „Flisacy“ Poza to przedstawiane są różne niespodzianki, monolog, śpiew itd. Przygrywać będzie orkiestra doborowa. O godzinie 3 przedstawienie dla dzieci. Dla starszych o godz. 7. Po przedstawieniu zabawa taneczna. Czysty zysk przeznaczony na Flotę narodową. O liczny udział uprasza Komitet.

Z Pomorza

Miasto niesie pomoc bezrobotnym

Tuchola — Władze miejskie pojmując najzupełniej ciężką dobę, w jakiej znajdują się liczni bezrobotni wraz z rodzinami którzy nie pobierają zasiłków bezrobocia, przystąpiły do choć częściowego złagodzenia ich nędzy. Otóż dla przeszło 50 rodzin bezrobotnych daje miasto bezzinteresownie najniezbędniejszą ilość artykułów żywnościowych.

Giełda bydła

Poznań, dnia 27. I. 1931.

Płacono za 100 kg. żywej wagi za:

A. Woły :		Bydło :	
a)	pełnomięsne wytuczone woły, najwyższej wartości rzeźnej, niezaprężane	090—100	
b)	pełnomięsne wytuczone woły od 2 — 3 lat	67—084	
B. Stadniki :			
a)	pełnomięsne, wyrosłe, najwyższej wartości rzeźnej	76—084	
b)	nietuczone	66—74	
c)	miernie odżywione młodsze i dobrze odżywione stare	60—70	
C. Jałówki i krowy :			
a)	pełnomięsne, wytuczone jałówki, najwyższej wartości rzeźnej	090—096	
b)	pełnomięsne, wytuczone krowy najwyższej wartości rzeźnej do lat 7	090—106	
c)	starsze wytuczone krowy i mniej dobre młodsze krowy i jałówki	74—086	
d)	miernie odżywione jałówki	60—70	
e)	liche odżywione krowy	50—56	
Cielęta :			
b)	najprzedniejsze cielęta tuczone	100—110	
c)	średnio tuczone cielęta i najprzedniejsze ssaki	084—096	
d)	mniej tuczone cielęta i dobre ssaki	072—080	
e)	liche ssaki	060—070	
Owce :			
Opasy chlewne.			
a)	jagnięta tuczone i młodsze skopy tuczone	134—142	
b)	starsze skopy tuczone, liche jagnięta tuczone i dobrze odżywione młode owce	114—130	
c)	miernie odżywione skopy i owce	070—100	
Swinie :			
a)	tuczone ponad 150 kg. żywej wagi	—	
b)	pełnomięsne od 120 do 150 kg. żywej wagi	106—110	
c)	pełnomięsne od 100 do 120 kg. żywej wagi	098—104	
d)	pełnomięsne od 80 do 100 kg. żywej wagi	090—096	
e)	mięsne swinie ponad 80 kg.	080—088	
f)	maciory i późne kastroty	090—100	

Giełda bydła

Gdańsk, dnia 27. I. 1931 r.

(Ceny za 50 kilogram żywej wagi.)

A. Woły :		Bydło		Gulden
a)	pełnomięsne wytuczone woły, najwyższej wartości rzeźnej	1. młodsze	28—32	
		2. starsze	—	
b)	pełnomięsne	1. młodsze	23—25	
		2. starsze	—	
c)	mięsne		—	
d)	miernie odżywione		—	
B. Stadniki :				
a)	młodsze pełnomięsne, najwyższej wartości rzeźnej		28—30	
b)	pełnomięsne		23—25	
c)	mięsne		20—22	
d)	miernie odżywione		—	
C. Krowy :				
a)	młodsze, pełnomięsne, najwyższej wartości rzeźnej		25—26	
b)	pełnomięsne		20—22	
c)	mięsne		18—20	
d)	miernie odżywione		do 15	
D. Jałówki :				
a)	pełnomięsne, najwyższej wartości rzeźnej		29—30	
b)	pełnomięsne		24—26	
c)	mięsne		20—22	
Cielęta				
a)	najprzedniejsze cielęta tuczone		—	
b)	najprzedniejsze ssaki		50—52	
c)	średnio tuczone cielęta i średnie ssaki		40—43	
d)	liche ssaki		23—26	
Owce				
a)	jagnięta tuczone i młodsze skopy tuczone		34—35	
b)	starsze skopy tuczone, liche jagnięta tuczone i dobrze odżywione młode owce		21—23	
c)	mięsne owce i skopy		—	
Swinie				
a)	tuczone ponad 150 kg. żywej wagi		—	
b)	pełnomięsne od 120—150 kg. żywej wagi		38—40	
c)	pełnomięsne od 100—120 kg. żywej wagi		36—37	
d)	pełnomięsne od 80—100 kg. żywej wagi		32—34	
e)	mięsne swinie 60—80 kg. żywej wagi		—	
f)	mięsne poniżej 60 kg. żywej wagi		—	
g)	maciory i późne kastroty		30—34	

RUCH w TOWARZYSTWACH

Baczność Sokół żeński! Dziś w środę o godz. 8 wiecz. zbiórka wszystkich druchon ćwiczących Sokół żeński w lokalu p. Węsierskiego. Przybycie wszystkich konieczne. Prezeska.

Tow. Hodowli Drobin — Zebranie miesięczne odbędzie się w czwartek dnia 29 I 31 o godz. 8 wieczorem w hotelu Engla. — O liczne przybycie uprasza Zarząd.

Walne zebranie żeńskiej Konferencji św. Wincentego a Paulo odbędzie się w środę, dnia 28 stycznia 1931 r. o godz. 5-tj po poł. w Hotelu Centralnym. Porządek obrad: 1) Sprawozdanie z roku ubiegłego, 2) Wolne wnioski. O liczny udział Członków i Sympatyków uprasza Zarząd.

Podoficerowie Rezerwy Koła Chojnice — Walne roczne zebranie koła odbędzie się w czwartek dnia 29 bm o godzinie 20 w lokalu zebrań kolegi Jajdzewskiego pl. Jerzego. — Na porządku dziennym wybór zarządu. — Przybycie wszystkich kolegów konieczne. Jednocześnie! Zarząd.

Zarząd Oddziału Zjednoczenia Kolejowców Polskich urządzi w sobotę dnia 31 bm w lokalu p. Brzezińskiego (Nowa Ameryka) wieczorek karnawałowy z różnymi niespodziankami. Początek o godzinie 19-tej.

Klub Mandolinistów Lira przy KPW w Chojn. each — W czwartek dnia 29 bm o godzinie 7 wieczorem odbędą się ćwiczenia mandolinistów w byłym konsumie kolejowym. — Uprasza się o punktualne przybycie wszystkich członków. Dyrygent P. Z. O. R. Huzarek.

Powiatowe Koło Związku Inwalidów Wojen. R P w Chojnicach — Walne zebranie odbędzie się w niedzielę dnia 1 II 1931 r. o godzinie 1-szej w południe w sali Hotelu Centralnego. Na porządku dziennym wybór nowego zarządu. — W razie nieobecności odpowiedniej ilości członków, odbędzie się w godzinę później drugie walne zebranie w tym samym dniu i lokalu bezwzględnie na ilość członków. O liczny udział członków prosi Zarząd.

Baczność! Osadnicy powiatu chojnickiego — Dnia 2 lutego br. (w święto Matki Boskiej Gromnicznej) o godzinie 12,30 w południe odbędzie się na sali Browaru w Tucholi Walny Zjazd Pom. Zw. Osadników Rolnych z udziałem delegatów powiatowych Województwa Pomorskiego.

Na zjazd przesyłają również posłowie do Sejmu oraz przedstawiciele władz i organizacji powiatowych. — Ze względu na ważność obrad; wybór delegacji oraz krytyczne położenie osadnictwa na Pomorzu, jest udział wszystkich osadników w tym zjeździe konieczny. — Za Zarząd Powiatowy.

Tow. Powstańców i Wojaków w Kłodawie urządzi w niedzielę dn. 1 lutego o godz. 3 po poł. uroczysty obchód rocznicy wkroczenia wojsk polskich. O godz. 3 po południu zbiórka wszystkich druchon celem wzięcia udziału w pochodzie, po czym nastąpi przemówienie, a potem zabawa.

Nie skąpmy grosza na cel szlachetny

Coraz lepiej rozumiemy że wartość moralna narodu zdecydowanie o przyszłości państwa naszego iż zagranicą będzie nas poważać i uważać państwo nasze za mocarstwo prawdziwe gdy w nim mieszkać, żyć i pracować będzie naród zdrowy; energiczny, pracowity, oszczędny, moralny i zgodny — Ku temu zaś niezbędnym warunkiem jest trzeźwość — Tymczasem skoro się zważy że mimo przykrego położenia naszego gospodarczego, nie brak ludzi hołdujących temu zgnubnemu nałogowi, cóż dopiero będzie, gdy wróć normalne czasy? A zatem zawczasu walczmy o zapewnienie trzeźwości narodowi naszemu, nie załujmy grosza na dążenia tych, którzy tę walkę z największym naszym wrogiem wewnętrznym wzięli sobie za zadanie życia. Na taki cel niewątpliwie złoży hojny datek bardzo wielu nawet z pośród tych, którzy na inne cele nie tak skorzy są do ofiarności — Adres — Składnica Abstynencka Poznań Aleje Marcińskiego 26 P K O 200—424

O trzeźwość narodu

Trzeźwość wzmoże pracę, oszczędność i siłę podatkową ogółu, trzeźwość wskrzesi energię na rodu i wiarę we własne siły; trzeźwość przywróci nam zgodę w kraju i zaufanie za granicą — O

trzeźwość toczy się walka nieubłagana w Ameryce, Skandynawji, Niemczech i innych krajach — W Polsce walka o trzeźwość narodu znajduje tak że coraz więcej zwolenników — Organizuje się du chowieństwo, nauczycielstwo, młodzież akademicka i lud prosty — Społeczeństwo ocenia coraz lepiej doniosłość tej walki dla moralnego i gospodar czego odrodzenia narodu — Składnica Abstynencka w Poznaniu służy literaturą i wszelkimi informacjami — Jej poczynania i plany krępuje atoli brak dostatecznych funduszy — Rodacy! na ten dział oświaty praktycznej muszą znaleźć się fundusze — W dniach 1 do 8 lutego br nie skąpmy grosza na walkę o trzeźwość narodu — Złożmy na leżny czynsz na pracę, która dla pomyślności ożyzyły naszej może mieć większe znaczenie niż przypuszczamy — W obecnym współzawodnictwie narodów zwyciężą niewątpliwie tylko narody trzeźwe! Adres Składnica Abstynencka Poznań; Aleje Marcińskiego 26, P K O 200—424

Ofiary walki o zdobycie Oceanu

W związku z zaginięciem samolotu, którym pani Beryl Mart i porucznik Mac Claren próbowali przelecieć z Ameryki do Europy przez wyspy Bahama i Azory; Associated Press podaje następującą listę tragicznie zaginionych w przeciągu ostatnich czterech lat 29-ciu lotników i 12-tu samolotów

Dnia 5 maja 1927 roku — kapitan St Roman

i dwóch towarzyszy w locie z Paryża do Ameryki Południowej,

Dnia 8 maja 1927 roku — Nungesser i Coli w locie z Paryża do Nowego Jorku;

Dnia 8 sierpnia 1927 roku — księżna Loewenstein — Wertheim, kpt Hamilton plk Minchin — w locie z Anglii do Kanady;

Dnia 6 września 1927 roku — monoplan Old Glory, którym lecieli z Ameryki do Rzymu Lloyd Bertraud; Philipp Payne i G D Hill,

Dnia 7 września 1927 roku — kpt Tully i por Motcali w drodze z Ameryki do Anglii;

Dnia 23 września 1927 roku — samolot The Dawn, którym z Ameryki do Danii lecieli pani Francis Grayson, pilot Wilmer Stutz i dwóch ludzi załogi;

Dnia 13 marca 1928 roku — kpt Hinchcliffe i lady L G Mac Kay w drodze z Anglii do Ameryki;

Dnia 17 października 1928 roku — H G Mac Donald w małym samolocie w drodze z Nowej Fuulandji do Londynu,

Dnia 13 lipca 1929 roku — mjr Idzikowski zabity podczas lądowania na Azorach;

Dnia 19 sierpnia 1929 roku — dwóch młodych lotników szwajcarskich — Oscar Kaeser i Eurt Luescher w locie z Lizbony do St Zjednoczonych

Dnia 22 października 1929 roku — Urban Diteman w locie z Nowej Fuulandji do Londynu;

Dnia 6 stycznia 1931 roku — pięciu lotników z italskiej eskadry lotniczej gen Balbo w drodze z Rzymu do Południowej Ameryki

Licytacja przymusowa

W piątek dn. 30 b. m. sprzedam najwięcej dajacemu za gotówkę: w Czyczkowach o godz. 9-tej przed oberżą p. Orlikowskiego, 1 sanie, 1 rower. W Brusach o godz. 11 przed oberżą p. M. Cysewskiego 30 cbm. desek olchowych, 20 cbm. desek sosnowych, 2 leżanki, 1 dojana krowę, 3 stoły, 2 bufety, 12 krzesła, 1 regulator, 1 lustro, 1 podstawę do kwiatów, 3 szafy, 1 umywalkę, 2 nocne stoliki, 2 łóżka, 1 lustro, 1 biurko, 3 kanapy. W Zalesiu przed sołectwem o godz. 12.30 1 bryczkę.

Winkowski
komornik sądowy 2087

Przetarg przymusowy

Dnia 4. 2. br. o godz. 11.30 przed poł. sprzedam w lok. licyt. pana Jażdżewskiego Pl. Jerzego 5. najwięcej dajacemu za gotówkę: 1 kanapę, 1 umywalkę, 1 zegar, 1 regał, 2 stoły, 1 figurę rekl. z wosku, 1 śrutownik, 18 grs. ołowków.

Trzebiatowski
Egz. miejski.

Udzielam lekcji

języka polskiego i francuskiego

Łaskawe zgłoszenia proszę skierować do Drogerji, ul. Dworcowa nr. 22

Poszukuję

pożyczki

6.000 zł.

na 1-szą hipotekę na gospodarstwo. Łaskawe ofe ty pod „hi oteka“ do eksped. „Dziennika Pomorskiego“.

Obwieszczenie.

W tutejszym rejestrze handlowym A. L. 207 przy firmie Roman Fr. Stamm Chojnice zapisano dziś: kupiec Roman Fr. Stamm z Chojnic wystąpił ze spółki a w jego miejsce wstąpiła żona tegoż Bronisława Stammowa z Chojnic. W miejsce zmarłego kupca Karola Stamma z Chojnic wstąpił tegoż spadkobiercy żona Gertruda Stammowa i córka Lotta Stammowa z Chojnic. Prokura Bronisławy Stammowej z Chojnic wygasa. Kupcowi Romanowi Fr. Stammowi udzielono prokury. Do zastępstwa spółki jest upoważniony Roman Fr. Stamm samodzielnie.

Chojnice, dnia 20. stycznia 1931.

Sąd Grodzki.

Mydła toaletowe

Nadzwyczaj wielki wybór. Wyroby znanych pierwszorzędných fabryk tak krajowych jak i zagranicznych. W użyciu oszczędne i udelikatniające cerę po najniższych cenach poleca

BRACIA HUBERT

właśc. Julian Hubert

Drogerja — Perfumerja

CHOJNICE (Pom.) Gdańska 18

Rok zał. 1894 Telefon 219.

Proszę zwrócić uwagę na okna wystawne.

Ekspedycja samochodami i transport mebli

Polecam mój samochód ciężarowy do transportów każdego rodzaju.

B. Borkenhagen

Chojnice, u. Dworcowa 7.

Tel. 6. Tel. 6.

KINO NOWOŚCI

Dziś w środę dn. 28 bm. o godz. 8.15

Zmysłowa, przewrotna, kusicielka

GRETA GARBO

w najnow. triumfalnej swej kreacji w wielkim erotycznym dramacie

DZIKA ORCHIDEJA

rozgrywającym się na wielkim okręcie transatlantycznym oraz pod znojnemi promieniami słońca, na malowniczej i pełnej egzotycznego czaru Jawie

W rolach głównych męskich

Lewis Stone i Nils Asther

Przepych wystawy. — Rewelacyjna treść! Ceny zwykłe! Sala dobrze ogrzana!

Dnia 29. stycznia 1930 r.

urządza p. Zakrzewski

w Lichnowach

w swoim lokalu

BAL

na który zaprasza wszystkich gości i przyjaciół.

Gospodarz.

Początek o godzinie 6-tej wieczorem.

Główny Cennik

Nasiona r. 1931

już wyszedł. — Wysyła na żądanie

Hurtowny Skład Nasion EMIL PREEGE

Kraków — Lubicz 36 - 38.

Tow. Hodowców Drobia i Golebi Poczt. „Goniec“

Zebranie miesięczne

odbędzie się dn. 29. i. 31. o g dz 8-mej wiecz. w Hotelu p. Engl. O liczny udział prosi Zarząd.

Kalendarze

Marjańskie, R Inicze, Terminowe

małe i wielkie do przekładania kieszonkowe oraz bloki poleca

Księgarnia Dzien. Pomorskiego.

Gospodyni,

czystej, sumiennej, z doświadczeniem poszukuje się od 1. II. 31.

A. Rinkowa, Gdańska 2. skład.

Pokój

umeblowany na 2 lub 1 osobę od 1 II. lub różnie do wynajęcia Pl. Jagielloński 6. II.

Słoneczne umebl. pokoje

z osobnym wejściem, zaraz lub później do wynajęcia.

Dworcowa 22. II. wchód z Owczarskiej.

Umeblowany pokój

od 1. II. do wynajęcia.

Dworcowa 60 II.

Damskie kołnierzyki — kwiaty balowe, rękawiczki — torebki i pończoszki damskie („Elra“) po 7 zł.

Na przyjęcia i bale
Ludwig Rasch
Chojnice

wierzchnie koszule, kołnierzyki, krawaty, skarpetki, portfele i chusteczki do nosa.